

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20

A STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND PROFESSIONAL TEACHER ACCORDING TO THE STANDARDS OF TEACHING PROFESSION UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 20

ยุทธภพ ศรีกงพาน^{1*} และ มีศักดิ์ แสงศิลา²

YUTTAPOP SRIKONGPAN^{1*} and MESAK SANGSILA²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา 2) ศึกษาความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา 3) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา 4) เปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา 5) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 341 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นและอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ เป็น แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test (Independent samples) F - test (One - way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามวิธีของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและรายด้าน 2) ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4) การเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 5) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ 2 ด้าน คือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และด้านการปฏิบัติงาน ส่วนมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ; ผู้บริหารสถานศึกษา ; ครูมืออาชีพ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล, Master Student, Program in Educational Administration, Faculty of Education, Santapol College

² อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยสันตพล, Associate Professor Advisors, Santapol College

* Corresponding Author. Email : yuttapops@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study 1) transformational leadership of school administrators 2) professional teacher according to the standards of teaching profession 3) to compare transformational leadership of school administrators classifying by work position and school sizes 4) to compare professional teacher according to the standards of teaching profession classifying by work position and school sizes 5) the relationship between transformational leadership of school administrators and professional teacher according to the standards of teaching profession under secondary education service area office 20. This research was carried out with administrators and teachers, totally 341 cases. They were obtained by Stratified random sampling and simple random sampling. The instrument used for collecting the data was a questionnaire. The statistics for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t - test (Independent samples) and F - test (One- way ANOVA) and multiple comparison test by Scheffé's method, Pearson's correlation coefficient analysis. The findings of this research were found as follows: 1) The results of transformational leadership of school administrators as a whole and an individual were in 'much' level. 2) The results of professional teacher according to the standards of teaching profession as a whole and an individual were in 'much' level. 3) The results of comparing transformational leadership of school administrators, classifying by work position was different and the level of significance is at 0.01 as a whole and an individual, classifying by school size were not different as a whole and an individual. 4) The results of comparing professional teacher according to the standards of teaching profession, classifying by work position was different and the level of significance is at 0.01 as a whole and an individual, classifying by school size was not different as a whole. Considering by side, there was a different aspect i.e. the standard of practice and the level of significance is at 0.05. And the others were not different. 5) The results of the relationship between transformational leadership of school administrators and professional teacher according to the standards of teaching profession revealed that there was a positive relationship in 'moderate' level and the level of significance is at 0.01. Considering by side, standards for knowledge and professional experience in teaching had a positive relationship in 'moderate' level and the level of significance is at 0.01. However, standards of operation had a positive relationship in 'low' level and the level of significance is at 0.01.

Keywords : Transformational Leadership ; School Administrators ; Professional Teacher

บทนำ

การพัฒนาประเทศในช่วงที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปัจจุบัน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จนถึงปัจจุบันคือ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เน้นการพัฒนาคนมาโดยตลอด โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการบริหารประเทศทั้งระบบ ได้กำหนด วิสัยทัศน์และเป้าหมายมุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยให้มี

ความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมี แนวทางในการพัฒนาด้านการศึกษาโดยเน้นที่การพัฒนา ศักยภาพคนตามช่วงวัย การพัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุน การเจริญเติบโตของประเทศ การยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง (สำนักงาน คณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

การศึกษาเป็นบริการพื้นฐานและบริการที่สำคัญยิ่ง มีบทบาทอย่างสูงในการสร้างและพัฒนาคนให้เป็นกำลังสำคัญ

ในการพัฒนาประเทศชาติ ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ดังนั้นครูผู้สอนจึงไม่สามารถหยุดนิ่งการเรียนรู้ที่มุ่งหวังเพื่อการพัฒนาความรู้และเทคนิควิธีการสอน ครูในปัจจุบันจึงต้องเป็นครูปrofessional ที่มี ความรอบรู้ทั้งด้านเนื้อหาวิชาการและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ และเนื่องจาก ยุคนี้เป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาการพัฒนาในด้านความเชี่ยวชาญ ในยุคข้อมูลข่าวสารจึงมีความจำเป็น ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทั้ง ในด้านของความรู้และทักษะการสอน รวมถึงผู้บริหาร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยเพราะการศึกษาในยุค ปัจจุบันจำเป็นต้องควบคู่ไปกับเทคโนโลยี เนื่องจากการเข้าถึง ความรู้ใหม่ๆ ในปัจจุบันล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีทั้งสิ้น นอกจากนี้คุณสมบัติของครูปrofessional ในยุคปัจจุบัน ครูควรมี ความรู้ความ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลาง ที่ใช้ในการสื่อสารและนำไปสู่แหล่งความรู้ที่สำคัญในโลก ปัจจุบัน (อารมณ จินดาพันธ์, 2560)

ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ นั้นปัจจัยการบริหารที่สำคัญคือ คน วัสดุอุปกรณ์และการ บริหารจัดการแต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือปัจจัยคน และคนที่ สำคัญที่สุดในสถานศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งต้องเป็น ผู้นำในทางด้านวิชาการและต้องมีความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ภาวะผู้นำความคิดที่ทันสมัยมองการณ์ไกล ใช้คนให้เหมาะกับงานมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการศึกษา ของชาติที่ชัดเจน บทบาทที่สำคัญในการศึกษาเพื่อให้การดเนิน การต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดีบรรลุวัตถุประสงค์และประสบ ความสำเร็จซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลหลายๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านตรงกับความต้องการและ เป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งในปัจจุบันนี้คนที่มีคุณลักษณะ เช่นนี้เรียกว่า ผู้บริหารมืออาชีพ (ทัดดาว ถนอดกิจ, 2561)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีลักษณะสามารถ จูงใจครูให้มองเห็นถึงวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา กระตุ้นให้เกิดความท้าทาย กระตือรือร้นในการทำงาน มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ของงานร่วมกันผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดย สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (ยุพร ศุทธรัตน์, 2553)

ครูคือทรัพยากรการศึกษาที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของระบบการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษาของ ประเทศ รัฐบาลมีนโยบายผลักดันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ โมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นโมเดลเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย วัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ภายใต้บริบทการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4.0 ตามแผนยุต ศาสตร์ชาติ 20 ปีด้วย การสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ กับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐโดยรัฐบาลจัด ลำดับ ความสำคัญให้การเตรียมคนไทยในยุค 4.0 เป็นวาระแรกในการ ขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559)

ทั้งนี้ จากข้อเท็จจริงที่ว่าคุณภาพของการศึกษาคือ คุณภาพการสอนของครู ครูจึงต้องปรับปรุงและพัฒนาตัวเอง เพื่อเป็นนักจัดการการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสภาพการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามความคาดหวังในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะ การพัฒนาครูให้มีคุณภาพสมกับที่เป็นวิชาชีพ ขั้นสูงระดับมืออาชีพ (Professional) ให้ครูมีความเป็นครูปrofessional (Professional Teacher) มากขึ้น (ชูชาติ พวงมาลี, 2551)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบถึงลักษณะ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความเป็นครูปrofessional ผู้วิจัยจึง มีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูปrofessional ตาม มาตรฐานวิชาชีพครู ว่ามีด้านใดบ้างที่จะส่งเสริมพัฒนา ปรับปรุงให้ผู้บริหารได้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนและครูผู้สอน ได้มีความเป็นครูปrofessional ซึ่งนำมาสู่การตั้งสมมติฐานใน งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูปrofessional ตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารที่สามารถกำหนดทิศทางของสถาน สถานศึกษาให้เป็นไปตามที่ทุกคนต้องการ ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นครูปrofessional ที่มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหาร สถานศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครูปrofessional ในสถานศึกษาจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูปrofessional

ตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และผลการศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 และผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดประสิทธิภาพต่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนมีความเป็นครูมืออาชีพทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป

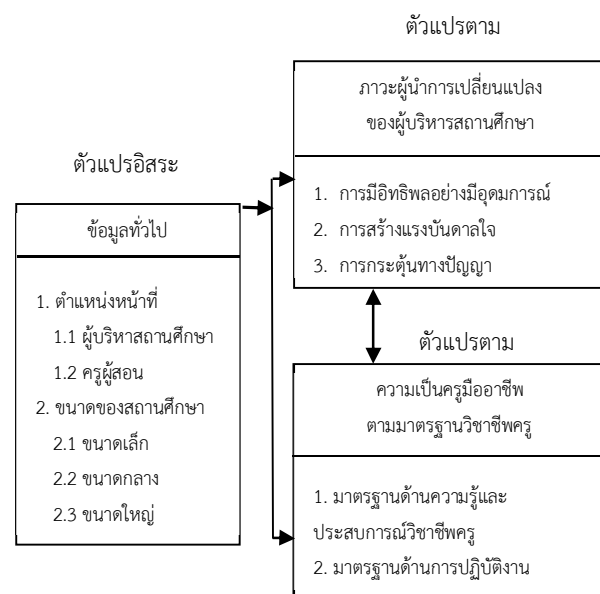
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อศึกษาความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน
4. ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน
5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษาตามทฤษฎีภาวะผู้นำของ บาส และอโวลีโอ (Bass and Avolio, 1994) กับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556) ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดสำคัญดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกัน
2. ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 3,043 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 35 คน และครูผู้สอนจำนวน 306 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางจี้และมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและอย่างง่าย (Stratified Random Sampling and simple random sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้แบบสอบถามคืนจำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติความถี่และร้อยละขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้การทดสอบที (t – test แบบ Independent Sample) และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบเอฟ (F – test แบบ One way ANOVA) หากพบความแตกต่างก็ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามวิธีของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนจำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 89.74 และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.26

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 35 คน ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์	3.76	1.00	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	3.81	0.98	มาก
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	3.74	0.98	มาก
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	3.69	1.01	มาก
รวม	3.75	0.97	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจรองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 306 คน ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง ที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ความเป็นครูมืออาชีพตาม มาตรฐานวิชาชีพครูใน สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มาตรฐานด้านความรู้และ ประสบการณ์วิชาชีพครู	4.19	0.56	มาก
2. มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	4.37	0.52	มาก
3. มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน	4.49	0.55	มาก
รวม	4.35	0.50	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งใน

ภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน รองลงมาคือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์ วิชาชีพครู

3. ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา		ผู้บริหารสถาน ศึกษา 35 คน	ครูผู้สอน 306 คน	t	p- value
1. ด้านการมี อิทธิพลอย่าง มีอุดมการณ์	$\bar{X}$	4.75	3.65	6.53 **	0.00
	S.D.	0.23	0.99		
2. ด้านการสร้าง แรงบันดาลใจ	$\bar{X}$	4.77	3.70	6.49 **	0.00
	S.D.	0.22	0.97		
3. ด้านการ กระตุ้นทาง ปัญญา	$\bar{X}$	4.69	3.62	6.42 **	0.00
	S.D.	0.24	0.97		
4. ด้านการ คำนึงถึง ความเป็นปัจเจก บุคคล	$\bar{X}$	4.70	3.58	6.64 **	0.00
	S.D.	0.15	1.00		
รวม	$\bar{X}$	4.73	3.64	6.72 **	0.00
	S.D.	0.15	0.96		

** p < 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จำนวน 35 คน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	p-value
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	เล็ก (8)	3.74	1.25	0.17	0.84
	กลาง (9)	3.81	0.95		
	ใหญ่ (18)	3.74	0.91		
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	เล็ก (8)	3.86	1.18	0.69	0.50
	กลาง (9)	3.88	0.95		
	ใหญ่ (18)	3.74	0.91		
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	เล็ก (8)	3.73	1.24	0.08	0.92
	กลาง (9)	3.77	0.94		
	ใหญ่ (18)	3.72	0.88		
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	เล็ก (8)	3.64	1.13	0.39	0.68
	กลาง (9)	3.77	1.03		
	ใหญ่ (18)	3.68	0.94		
รวม	เล็ก (8)	3.74	1.18	0.24	0.78
	กลาง (9)	3.81	0.94		
	ใหญ่ (18)	3.72	0.88		

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

5. ผลการเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา		ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน	ครูผู้สอน 306 คน	t	p-value
1. มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู	$\bar{X}$	4.56	4.15	4.16**	0.00
	S.D.	0.30	0.57		
2. มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	4.67	4.33	3.64**	0.00
	S.D.	0.29	0.53		
3. มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน	$\bar{X}$	4.76	4.46	3.04**	0.00
	S.D.	0.24	0.57		
รวม	$\bar{X}$	4.66	4.31	3.91**	0.00
	S.D.	0.24	0.52		

** $p \leq 0.01$

จากตารางที่ 5 พบว่าผลการเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

6. ผลการเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา จำนวน 306 คน

ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	p-value
1. มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู	เล็ก (67)	4.24	0.52	0.91	0.41
	กลาง (82)	4.23	0.56		
	ใหญ่ (157)	4.15	0.57		
2. มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน	เล็ก (67)	4.45	0.44	1.23	0.29
	กลาง (82)	4.34	0.57		
	ใหญ่ (157)	4.34	0.52		
3. มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน	เล็ก (67)	4.63	0.50	3.10*	0.05
	กลาง (82)	4.47	0.58		
	ใหญ่ (157)	4.44	0.56		
รวม	เล็ก (67)	4.44	0.44	0.24	0.20
	กลาง (82)	4.35	0.53		
	ใหญ่ (157)	4.31	0.51		

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 6 พบว่าผลการเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในรายคู่ของความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ตามขนาดสถานศึกษาในรายคู่มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

7. ผลการวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามวิธีของเพียร์สัน ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง ที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายตามวิธีของเพียร์สัน

ตัวแปร	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y)
(X ₁)	.422**	.309**	.188**	.331**
(X ₂)	.441**	.312**	.197**	.342**
(X ₃)	.436**	.297**	.159**	.350**
(X ₄)	.470**	.326**	.176**	.350**
(X)	.455**	.320**	.185**	.345**

** $p \leq 0.01$

จากตารางที่ 7 เมื่อ Y คือ ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา Y₁, Y₂ และ Y₃ คือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ตามลำดับ และ X คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา X₁, X₂, X₃ และ X₄ คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ

พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจ จึงได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ก่อนเข้าสู่ตำแหน่งนั้นบุคลากรต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล พร้อมทั้งเข้ารับการอบรมสัมมนาการศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนารินทร์ เดชชะท้าน (2557) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพลันธุ์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนมีความรู้ ทักษะความสามารถในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนและได้รับการยกย่อง ครูที่มีสมรรถนะในด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การประเมินองค์รวมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมและแก้ปัญหาของผู้เรียน ครูต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้การจัดการสอนให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารมณ จินดาพันธ์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีครูผู้สอนมีลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีมุมมองที่แตกต่างกันกล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจหลักคือนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จโดยเป็นผู้นำด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านสั่งการ ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่ปฏิบัติการสอน ปฏิบัติตามคำสั่งมีบทบาทเป็นผู้ฝึกปฏิบัติ ผู้จัดประสบการณ์ ผู้

ชี้แนะและเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ทำให้มีความความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันในลักษณะของเทคนิควิธีการทำงานตามขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอาจมีแนวคิดหรือประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ตลอดจนความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาต่อครูผู้สอนหรือความคาดหวังของครูผู้สอน ต่อผู้บริหารสถานศึกษาอาจไม่สอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร จำปานิล (2549) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ โน้มน้ำหนักบุคลากรในสถานศึกษาเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ให้ความมั่นใจว่าปัญหาทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ถ้าทุกคนร่วมมือกัน ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวัฒน์ ช่อทอง (2558) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การเปรียบเทียบความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบมากกว่า มีความตั้งใจที่จะพัฒนานำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยเป็นผู้นำด้านการตัดสินใจและสั่งการ ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่ปฏิบัติการสอน และต้องปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องบรรลุดตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของ

ผู้เรียนเป็นสำคัญและปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไจนวน พรหมมณี (2550) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู ปรากฏผลว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูอาจารย์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพเป็นผู้บริหาร กับ ครู อาจารย์ ปรากฏผลว่า ในภาพรวม มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคศตวรรษที่ 21 ครูถูกคาดหวังจากสังคมในการทำหน้าที่เป็น “เบ้าหลอม” แห่งการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และใช้ชีวิต ได้อย่างมีความสุขในสังคม อีกทั้งในแต่ละสถานศึกษามีบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งความใกล้ชิดต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคม ทำให้การแสดงออกพฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกันออกไป แต่ถึงอย่างไรก็ตามการมีวินัยในตนเอง การพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม ปฏิบัติตนให้มีความเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของทุกคนที่พบเห็น ไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาหรือในชุมชนที่ตนอยู่จนเป็นที่น่าเคารพเชื่อถือเลื่อมใสศรัทธาแก่เพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณิงใจ ฤกษ์ณา (2547) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลปรากฏว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู - อาจารย์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดโรงเรียนปรากฏผลว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหาร และ ครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ในภาพรวมมี

ความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ 2 ด้าน คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ส่วนด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากร และครูผู้สอนขาดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ การทำงานในด้านพฤติกรรมเป็นผู้บริหารงานมากกว่าการปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือขาดภาวะผู้นำ บุคลากรและครูผู้สอนขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดการสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารและการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาไม่ราบรื่น ขาดความสามัคคีในหมู่คณะครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาและติดตามผลการปฏิบัติงานส่งผลให้ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาขาดความสามารถขาดการเอาใจใส่ต่อการเรียน การสอนและขาดระบบการพัฒนาบุคลากรที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรัตน์ นากระมิมะ (2554) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรีเขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ซึ่งในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลหลายๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ผู้บริหารควร

สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้สอนและคอยสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพูดคุยกันอย่างเปิดกว้างอยู่ตลอดเวลา เมื่อบุคลากรในสถานศึกษารู้สึกว่ามีผู้อื่นให้คุณค่ากับตนเอง ความสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานศึกษาก็จะเป็นไปในทางบวกด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรได้เห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้บริหารชัดเจนยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน ได้เห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้บริหารชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. ครูผู้สอนควรพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารได้เห็นความเป็นครูมืออาชีพในตัวครูผู้สอนชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรตระหนักถึงภาระหน้าที่ของคำว่า “ครู” ที่มีมุมมองอย่างเชื่อมโยงในการสังเคราะห์ วิเคราะห์ถึงความเป็นจริงในสังคม มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูล ส่งเสริมการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ในประชากรกลุ่มอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพ ตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

เอกสารอ้างอิง

- [1] คณิตใจ ฤทธา. (2547). การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนินทร์.
- [2] ใจนวล พรหมมณี. (2550). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [3] ชูชาติ พวงมาลี. (2551). คุณลักษณะของครูมืออาชีพของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- [4] ทัดดาว ถนัดกิจ. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในจังหวัดพังงา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2561. หน้า 110.
- [5] นันทวัฒน์ ช่องทอง. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารธรรมทรรศน์. ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มีนาคม-มิถุนายน 2558. หน้า 113.

- [6] นารินทร์ เดชสะท้อน. (2557). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2557. หน้า 83.
- [7] ยुरพร ศุภรัตน์. (2553). *องค์การเพื่อการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [8] รุจิรัตน์ นาคะรัมย์. (2554). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพ อาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [9] สมพร จำปานิล. (2549). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [10] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ. คุรุสภาลาดพร้าว.
- [11] สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [12] สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). *พิมพ์เขียวและแผนปฏิบัติการขับเคลื่อน : Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม. 2559, จาก <http://www.thairath.co.th/content/613903>
- [13] อารมณ จินดาพันธ์. (2560). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา*. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ปีที่ 14 ฉบับที่ 64 มกราคม-มีนาคม 2560. หน้า 251.
- [14] Bass and Avolio. (1994). *Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership*. Thousand Oaks : Sage Publications.